

In memoriam prof. Dr. Szabó Imre

(1938 - 2024)

Megrendülten, fájó szívvel búcsúzunk Szabó Imre Professor Úrtól, a PTE ÁOK Magatartástudományi Intézetének emeritus professzorától. Professor Úr 1938-ban született Kővágószőlősen. Orvosi tanulmányait a Pécsi Orvostudományi Egyetemen 1957-ben kezdte el, ahol 1963-ban avatták orvossá. Az avatást követően először az Egyetem Ideg-Elme Klinikájának gyakornoka lett, de 1964-től már az Élettani Intézet munkatársaként folytatta pályáját. Az Élettani Intézetben évtizedeken át, egészen 1991-ig dolgozott, és valójában ezt követően sem szakadt el az Intézet közösségétől, mely egész pályafutása és élete során meghatározó és fontos maradt számára.



A Grastyán Endre által teremett innovatív és inspiráló tudományos környezetben folyó viselkedéstudományi kutatás Szabó Professor érdeklődését nagyon korán a motivációs és emlékezeti folyamatok idegi szabályozásának megértése felé irányította. Tudását mindig a lehető legszéleskörűbben felépítő attitűdje ebben a vonatkozásban is további tanulásra, új szakmai kapcsolatok kiépítésre ösztönözte: levelező aspiránsként szoros és hosszú ideig tartó munkakapcsolatot épített ki az ELTE Pszichológiai Intézetével. Az új tudományos perspektívák és módszerek fejlesztésén alapuló sikereit a Magyar Tudományos Akadémia 1989-ben a Támogatott Kutatóhelyek Díjával ismerte el. Később, már a magatartás biológiai és lélektani vizsgálatának elismert tudósaként vállalt alapítói szerepet a Magatartástudományi Intézet létrehozásában, melynek első igazgatója lett.



Professor Úr a Magatartástudományi Intézet vezetését 1991-ben, egy átváltozó, kiszámíthatatlan társadalmi korban vette át. A bizonytalanságot azonban újíto mentalitása, precíz, tervező szemlélete inkább lehetőségként élte meg. Ezt a gondolkodásmódot vehettük át tőle mi is. Számunkra, az Intézetben belül, úgy teremtett közösséget és szakmai integrációt, hogy

mentorálta az orvosi magatartástudományok oktatásának és kutatásának számos területét. Gondolkodásának egyik legfontosabb öröksége a neuropszichológia oktatásának és kutatásának első hazai műhelye: javaslatára az orvosi kurrikulum kötelező részévé vált a neuropszichológia, az elméleti és klinikai oktatásnak e szerves preklinikai szintézise. Ez – a Professor Úr által alapított tantárgy – a mai napig híd; konstruktív, összegző szemlélete annak, amit az emberről, annak lelki-biológiai összetettségéről és egységéről tudunk.

A pécsi orvostudomány mozgalmas, sokszínű közegét Professor Úr számos alkalommal gazdagította külföldi tapasztalatainak átadásával. Olyan tudományos óriások fogadták be maguk közé, mint a McGill egyetem Pszichológia Intézete, az Oxfordi Egyetem Kísérletes Pszichológiai Intézete, a Chicago-i Egyetem Orvoskara, valamint a Rutgers Egyetem Molekuláris és Idegtudományi Központja. Hosszú és tartalmas időszakot töltött külföldön, ahonnan felbecsülhetetlen ismeretet, készséget és szemléletet hozott haza. Az utazásairól szóló humoros anekdótái megszemélyesítették azt a kimeríthetetlen technikai, módszertani tudást, amit önzetlenül adott tovább minden fiatal kollégának. Elsősorban a tudomány módszerét fejlesztette; látóvá tette a tudományt. Azt vallotta, hogy az elméletből csak akkor vállalhat empirikus megalapozottságú tudás, ha kontrollált, precíz tudományos módszertan alapozza meg, csak az ilyen ismeret válhat később a gyógyító munka alapkövévé.

Kreatív személyiségét, az elméleti érzékenységéhez társuló technikai tudását megnyugtató felidézünk. Nem kell ígérnünk, hogy emlékezni fogunk rá, hiszen régóta bennünk él, amit alkotott. Ő tanította meg nekünk, hogy mi az emlékezet, tudjuk mi az, amikor valakit nem felejtünk el.

Emlékét kegyelettel, örökre őrizzük,

a Magatartástudományi Intézet munkatársai nevében:

Dr. Csathó Árpád
Intézetigazgató